

РЕЦЕНЗІЯ

УДК 340.68

Луцький Р. П. — доктор юридичних наук, доцент, директор Науково-дослідного інституту імені Академіка Івана Луцького Університету Короля Данила, м. Івано-Франківськ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9558-3699>

Юридіко-лінгвістична теорія як нова парадигма пізнання права

Рец. на кн.: Мінченко О. В. Загальнотеоретичні та методологічні засади системи юридіко-лінгвістичних знань : монографія. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. 382 с.

У сучасних умовах інтенсивного розвитку інформаційного суспільства, переосмислення регулятивних можливостей права наукової значущості набувають дослідження, спрямовані на розв'язання теоретико-онтологічних, методологічних і науково-прикладних проблем. Одним з таких досліджень є монографія О. Мінченко «Загальнотеоретичні та методологічні засади юридіко-лінгвістичних знань», у якій авторка намагається комплексно дослідити взаємозв'язки права та мови з метою формування юридіко-лінгвістичної теорії правознавства.

Монографія складається з передмови, чотирьох розділів, висновків і списку використаних джерел, що сприяє поступовому й логічно організованому аналізу та вирішенню обраної проблематики.

На початку праці авторка встановлює генезис і методологічне підґрунтя дослідження юридіко-лінгвістичної теорії правознавства. На підставі історичних даних щодо становлення основних ідей і наукових положень юридіко-лінгвістичної теорії виокремлено два етапи розвитку юридіко-лінгвістичної теорії правознавства: етап доюридіко-лінгвістичних досліджень лінгвістичних і правознавчих засад зв'язку мови та права, для яких притаманне пізнання зв'язку цих соціальних явищ, їх взаємовпливу, культурно-релятивного аспекту (V ст. до н.е. — до 1976 року); етап виникнення власне юридіко-лінгвістичних досліджень, на якому право і мова стали комплексним предметом пізнання (від 1976 року й донині).

Увагу акцентовано на пропедевтичних аспектах методологічних засад загальнотеоретичного та компаративного осмислення юридіко-лінгвістичних досліджень, а саме на з'ясуванні питань світогляду, розуміння того, у межах якої правової культури існує правове явище, який тип розуміння права превалює, оскільки навіть застосування однакових методів, принципів і підходів науковцями з різним світоглядом дасть їм змогу отримати протилежні висновки.

Другий розділ монографії присвячено дослідженню саме юридіко-лінгвістичних знань у сучасному правознавстві. Будь-яка теорія повинна мати відповідне філософське підґрунтя,

теоретичні засади, розуміння поняття та змісту юридичної лінгвістики в сучасному правознавстві. Попри те, що юридична лінгвістика ще не є окремою наукою, немає єдиного підходу до визначення її предмета, бракує комплексних досліджень методології, яку використовують у юридіко-лінгвістичних дослідженнях, однак право не лише формулюється через лінгвістичні засоби, а й функціонує через мову, а символізм права надає можливість виокремити в межах правознавства юридіко-лінгвістичну теорію.

Загальнотеоретичну характеристику пізнання юридіко-лінгвістичної сфери за рівнями формалізації юридіко-лінгвістичних знань у праві здійснено в третьому розділі монографії. Авторка дослідила семіотичні аспекти правоутворення, юридіко-лінгвістичні засади юридичного тлумачення, акцентуючи на ролі аргументації в правовому регулюванні, яка не може зводитися лише до посилання на правовий припис.

Четвертий розділ монографії присвячено розвитку юридіко-лінгвістичної теорії в правових системах України та сучасних держав Європи. Інтенсивні глобалізаційні й інтеграційні процеси безпосередньо позначаються на праві, яке має відображати реальні відносини в соціумі для того, щоб бути «живим правом». З огляду на те, що право є цінністю та складовою культури, утілює цінності суспільства, необхідною є точна і зрозуміла його реалізація. Тому О. Мінченко зосереджує увагу на прикладних аспектах юридіко-лінгвістичної теорії, що посилює практичну значущість дослідження.

У рецензованій праці міститься низка полемічних положень, які пов'язані з новизною та актуальністю обраної для розв'язання проблеми. Водночас слід констатувати, що це одне з перших комплексних досліджень загальнотеоретичних і методологічних засад юридіко-лінгвістичних знань. Викладені в монографії положення є науково обґрунтованими та виваженими, що формує цілісне уявлення про аналізоване питання. Загалом праця має високий теоретичний і методологічний рівень, вирізняється глибиною дослідження та може стати вагомим внеском у загальнотеоретичну науку права.

Рецензія надійшла до редколегії 19.03.2019

Lutskyi R. – Doctor of Law, Associate Professor, Director of the Ivan Lutsky Academic Research Institute of the King Daniel University, Ivano-Frankivsk, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9558-3699>

Legal-Linguistic Theory as a New Paradigm of Knowledge of Law

*Review of the book: Minchenko O. General theoretical and methodological principles systems of legal and linguistic knowledge : monograph.
Kyiv : Nats. akad. prokuratury Ukrainy, 2019. 382 p.*